

23. gada-gahjums.

Matka ar peesuhitichanu
par pasti:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Matka bes peesuhitichanas
Nigā:

par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnefchi 30 "

Matk. w. teel isdohts fest-
beenahm no p. 10 fahloht.

Mahjas weesis.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpashneeks un apgahdatajs.

Mahjas weests isnahk ween reis pa nedetu.

Matka
par fludinashanu:
par weenas fleijas smaltu
rastu (Petit)- rindu, jeb
to weetu, to tahda rinda
eenem, matka 10 kap.

Redaktija un ekpedizija
Nigā,

Ernst Plates bilshu un
grahmatu-brufatawā pee
Pestera basnizas.

N_o. 25.

Sestdeenā 24. Juni.

1878.

Par sinu.

Teem lasitajeem, kas gribetu „Mahjas weesi“ us nahkamu pufgadu, t. i. no 1ma Jul: lihds 31mo Dezember, apstelleht, tē daru sinamu, ka tahdas apstelleshanas labprahht peenemu. Matkash par to pufgadu: tad pa pasti japeesuhita: ar peelikumū 1 rub. 25 kap., bes peelikuma 85 kap. — Kas tepat Nigā fawu lapu grib fanemt, teem matkash ar peelikumū 90 kap., bes peelikuma 55 kap. Awishu pastelleshanas un fanemshanas-weetas paleel tahs pašas, kas gada fahlumā bija usdohtas.

Ernst Plates,

Mahjas weesa ihpashneeks un redaktors.

Kahditajs.

Jaunafahs sinas. Telegrafa sinas. Sefshemes sinas. No Nigas: firgu dselshzefsch, jauni schwindleri, isbrautums fatumōs. No Sehlabstātes: breefmigs uguns-grehts. No Druweenas: isflaidrojums. No Siguldas pufes: pahrlaitu. No Stultes: pahrlaitu. Na Lehrpatas: nelaimigs atgadijums. No Peterburgas: swehtki. No Mastawak: reis atgadijums. No Beelijas: fahedshahhts zilweks. No Chartowas: breefmigi wezatee. **Ahrsemes sinas.** No Berlines: pahrlaitu. No Rumenujas: tureenahs politika. No Turzijas: nemeeri Rodopes kalnōs; fawangōts Kreewis. Bilshemeeks un lauzimeeks. Notitums is fenahs u. t. pr. **Peelikumā:** Werners Rihns. Graudi un seedi.

Jaunafahs sinas.

No Nigas. Widsemes zeen. gubernatora lungs, kas us Peterburgu bija aishrauzis, scho treschdeenu pahrbrauzis at-palak Nigā.

No Dubulteem. Tureenahs Kreewu pareistiziga basniza tika swehtdeenu no bihskapa Filareta eeswehtita. Us basnizas eeswehtichanu bija brangs laushu pulks atnahzis.

No Telgawas. Kursemes beedriba preeksch bihchu lohpschanaas, tā jaw fawā laikā sinojam, swehtdeenu fwineja fawus gada-swehtkus. Bija jauki swehtki. Weesi bija fapulzeju-schees Schirkehseera dahrsā, tur musshkis spehleja un pastar-pahm dseedataju lohri dseedaja. Swehtki fahkashs pulksten trijōs, lohpu maltite bija peezōs, un pehz tam wakarā balle, ar kuru lihgfmees swehtki pulksten trijōs rihā beidsahs.

No Sehlabstātes. Us Kursemes zeen. gubernatora kunga pašlubinafchanu Sehlabstāte fastahjufehs komiteja, kas lab-prahhtigas dahwanas preti nems preeksch nelaimigeem, zaur breefmigo uguns-grehtu apstahdeeteem Sehlabstāteeem. Lai labfiridigi zilweki ar dewigahm rohlahm pee schihš waijadsigas palihdsibas netruhktu.

No Saratowas. Kā no tureenahs teel sinohts, tad sem-lohpjeem Saratowas gubernijā leels pohstis usbruzis, prohti tur leelā pulkā eeraduschahs lauku peles, kas druwahm leelu leelo fshadi padarohht.

No Berlines teel sinohts, ka ar Bahzijas keisara atwefelofchanohs itin brangi weizotees.

No Spanijas. Spanijas jauna kehneene, pahrlaitu furas fashlimshanu isgahjufchā numurā sinojam, ir nomiruse. Wifa Spanijas tauta lohhti noskumuse, ka fawu mihtoto un goh-dato waldneezi pašā jaunibas seedu laikā saudejuse.

No Parihses. Franzijas leelafahs awises (naw sinams, tahda eemešla deht) usbruhl kongrefei, fazidamas, ka zaur kongresi meeru nepanahlschoht, lai gan wifa Ciropa tahm dohmahm peekerahs, ka til zaur kongresi meers tiks nodibinahhts.

No Amerikas. Seemetu Amerikas fabeedrotās brihtwalstis dahshōs apgabals iszehluschees Indianeeshu nemeeri. Indianeeshi eelausufchees pa rohbeschahm un tur kahwufchi un laupijufchi.

Telegrafa sinas.

No Berlines tai 20. Juni. Kongrefes schihš deenas fehdeschanā nahza pee pahrspreeshanas Rumenujas leeta. Rumenuja dabuhs semes gabalus no Dobrudshas un Bulgarijas par atlihdsinafchanu tam semes gabalam, kas winai janodohd Kreewijai. Serbija ar teem apshohlijumeem, kas winai peefohlti ir ar meeru. Montenegro dabuhs Antiwari. Politikas wihri faha, ka schini nedelā kongrefe fawas darishanas beigshohht.

No Wihnes tai 20. Juni. Kā kahdai ahrsemes awisei („Polit. Corr.“) no Konstantinopeles teel sinohts, tad siarp Saswetu-Paschu un grafu Zichi (siarp Turziju un Austriju) wehl teel notureta farunafchanahs pahrlaitu Bosnijas behgteem. — Anglu fshhtnis tai 20. Juni aishrauzja us Rodopes kalneem, kur kahdi 7000 behglu nometufchees, lai teem waretu waijadsigo palihdsibu isgahdaht.

No Warschawas tai 19. Juni. Kā no tureenahs teel sinohts, tad Warschawas pilshēhtā iszehluschahs balas. Kahdi 950 zilweki jaw ar bahahm fashlimufchi.

No Belgijas tai 18. Juni. Brihtwprahhtigeem tagad leels preeks, jo wini pee weetneeku wehleschanas pahrspehshufchi ultramontanus un wezu laiku aishshwetajus.

Gefchmeses finans.

No Rigas. Rā „Rig. Ztg.“ sino, tad inscheneers Dipons (Dupont) buhweschoht fche Rigā dselszeta, pa kuru firgi ratus willfchoht. Buhwei waijagohht 5 gadu laikā gatawai buht. Sleedes willfchoht 1) no Kalku eelas stary Basteijas un Aleksandera bulewareem us leelo pumpi; 2) no leela Kristapa pa Maskawas eelu lihds Krasnajari Gorkai; 3) no Krasnajas Gorkas pa Dinaburgas eelu lihds dselszeta dambim un no tureenā pa Kaleju eelu lihds Aleksandera celai. Braulfchoht 10 werstes fundas laikā. Pa wisu garako zetu maksfchoht 10 kapeikas, kad weetu nem ratu eelfchpufē, un 5 kapeikas, kad ratu wirfū weetu nem. Pirmohs 32 gabus peederehs firgu dselszetsch Dipona lungam; pehz fchi laika beigfchanahs paleef dselszetsch pilsehtai par ihpafchumu.

Atkal jauni schwindleri. Rā „Rig. Ztg.“ sino, tad trihs pawifam tuffchi zilweki ihrejuschy pilsehtā kohrteli un laiduschy tad fchahdu fludinajumu awises wakā: „Wihs, kas drohschibu (lauziju) war eemalfacht, war eestahtees kahdā jaun-dibinajamā darifchanā, kura war kreetni pelniht. Klahatakas finans . . . eelā, . . . namā.“ Ne pehz ilga laika peeteizahs trihs weetas-melletaji, parastija kahdu kontrakti un eemalfaja wairaf simtu rublu drohschibas. Nu jaunee dalibneeki gaidija un gaidija us jaunās darifchanas fahlfchanu, bet par welti. Sludinatajeem arweenu bija fawas istrunas. Bet weenam no dalibneekem apnika gaidifchana un winsch fcho leetu darija polizejai finamu. Polizeja ismekledama atrada, ka dalibneeki jeb drohschibas eemalfataji bija krituschy schwindleru nagōs, kas eemalfatu naudu jaw fen bija iskehrejuschy. Ka minetee trihs krahpneeki nedrihfti fawu tumfcho darbu wairā tahlati strahdaht, par to ir gahdahts; bet waj aprchp-tee fawu naudu dabuhs atpakaf, ta ir zita leeta.

Ibraulfchana satumōs. Ighajuschā fwehtdeenā Rigas Latw. beedriba isbraunza satumōs us Nembatas muifchu. Laiks bija wisu deenu itin jauks. Wifa apfahrtne ap Nembates muifchu ir deefgan gresni pufchkota ar dabas jaukumeem. Pate nomeschanahs-weeta, kura kahdu wersti no stanzijas, bija ari deefgan branga, paschā mefcha malā.

So leelu preeku darija tas, ka wehlat eeraudfijam karogu ar wairaf jaunekleem un jauneklehm tai salā mefcha-lihzi parahdotees. Tas bija fshlotaja Neuland lunga dseedataju-kohris is Leelwahrdes. Pehz kahdas dseefmas nodseedafchanas, Neuland lungs firfingeem wahrdeem apfweizinjaja Rigas Latw. beedribu te satumōs, us kam R. L. b. preekschneeka weetneeks Berg lungs pateizahs Neulanda lungam par wina laipnu apfweizinafchanu. Ka Nembateefchy un Leelwahrdesfchy deefgan proht zeenihht kohpu preekus, to peerahdija tas leelais lauschu flailis, kas no tuweenas un tahleenas bija fanahlfuschy kohpā ar pilsehtneekem islustetees. Wifa deena igahja itin jautri. Kas lustigs danjotajs bija, tas gan dabuja itin kreetni fwee-drus no peeres noflauzihht, tamdeht ka deena bija deefgan karfia un danifchu plazi nebija nekahda pawehna no faules stareem. Tikai ap wakarū debefs drufku apmahzahs un gaisf drufku dseeftraks palika. Bet te jaw ar laikf bij peenahzis us mahjahm greestees. Neuland f. kohris nodseedaja pahra atwadifchanahs dseefmas un atwadijahs no Rigas Latw. beedr. Berg lungs pateizahs tillab Neuland f. un wina dseedatajeem un dseedatajahm par to laipnu usnemfchanu, kā ari muifchas leelungam par to labprahtigo atkaufchanu us tureenā isbraukt.

Ar to tika tahs deenas preeki beigti. Dselszeta stanzija weht dabujam no Nembateefehm daschas Lihgo-dseefmas dsirdeht. — Pateiziba nahkahs Rigas Latw. beedr. par tahdas jaukas isbraulfchanas isrihofchanu. J. K.—rs.

No Zehlabstates. Zehlabstate ir usnahlfuschas leelas breefmas, tur fwehtdeenā iszehlahs breefmigs ugun-grehks. Ap pufdeenās laiku fwehtdeenā atnahza us Rigu pa telegrafu ta fina, lai is Rigas nahloht uguns-dsehfeji palihgā, jo Zehlabstate degohht pilnās leefmās. Pulksten 2 tika uguns-dsehfeji fapulzeti un drihs pehz tam 38 uguns-dsehfeji ar ihpafchu branzeenu pa dselszetu aisbraunza. Pehz 2½ fundas wini nonahza Zehlabstate; pilsehtas leelaka dala jaw bija nodegufe. Uguns-dsehfeji zita neta newareja dariht, ka tikai uguns tah-taku isplahfichanohs kawehht. Uguns-dsehfejeem bija grehts darbs pret tahdu leelu uguni jihnotees.

Dhtrdeenu no Zehlabstates atnahza fchahda fina: Kabhi 500 nami ir nodeguschy, tani staryā ari rentejas namā, tomehr weltwe, kur krohna kafes un rentejas grahmatas un dokumentes bija usglabatas, ir no uguns palikufe ne-aisihta. Renteja fawas darifchanas tagad wed Nsmufa namā, kur wina tagad nometufehs. Is wirēpilsteeefas ir hipoteku grahmatatas isglahbtas. Is Rigas, Jaunjelgawas, Dinaburgas un Krihsburgas jaw palihdsiba fuhfita nodegufcheem, ihpafchi ehdamas leetas. Nodegufchahs mahjas pa leelakai datai bijuschas apdrohschinatas. Notikufe flahde fneedsotees us ½ miliona rublu.

Birndeenu kursemes zeen. gubernatora lungs un kameralteefas preekschneeka lungs aisbraulfuschy us Zehlabstate, paschy ar fawahm azim apfkatitees notikufcho nelaimi un kā tur palihdsiba fneedsama.

No Druweenas. Mahjas weefa Nr. 18 fch. g. atrodahs kahds aprahsteens par Druweenu no kahda St. Pawla lga. Winsch teiz, ka Druweenas fainneeki wisi efohht rentineeki bes trim, kas us dsimtu eepirkuschy. Tas ir gan teefa, bet kā St. Pawla lgs fala ka „daschs“ no teem trim efohht jaw fawu mahju aismalfajis un par dsimtu ihpafchumu eemantojis, tas winam gluschy nepareisi nogahjees. Zeram gan, ka ar laiku ari Druweenā buhs gruntineeki, bet weht tas laiks naw atnahzis. — St. Pawla lgs fala, ka fa-eeefchanas ehlu, ko fchim kahds laipnigi parahdijis, fchis newarejis isfchirt no feena fchluhna. Tas laipnigais parahditajs wareja ari Zums kahdu feena fchluhni parahdiht, kas ne tahf no fa-eeefchanas ehlas efofchās Tiras plawās atrodahs.

Sa-eeefchanas ehla fawa dahrsina widū gan pasemigi stahw, bet neweens, kas weht gaischi reds, to par feena fchluhni nedohmahs. Wairaf par wina war atrast Kaudfites Matifa grahmatinā „Brahlu draudse Wids.“ Weht St. Pawla lgs tizis no kahda drauga, atkal no kahdeem kara lihdsbeedreem, eewests kahdā mahjā, kur fanahlfuschy Druweenas „pagasta dseedataji“ un tur isklaufijees, kā tee dseedohht. Brihscham gan pee mums fapulzejahs labprahfiki dseedataji, kas waj nu fa-eeefchanā waj fawa waditaja mahjā dseed; bet tahdu „pagasta dseedataju“ kahdas St. Pawla lgs paklaufijees, Druweenefchōs naw. Buhde.

No Siguldas pufes. Laiks pee mums kamehr no Mai mehnescha fahloht ir wisai jauks. Seemas fehja, ihpafchi rudfi, ir pa leelakai datai brangi augufchy. Tapat ari wafaras fehja stahw pilnā safofchanā. Leetus pee mums lihds fchim ari weht naw truhzis; bet labi un derigi ari buhtu, kad

muhş jo beeschaki apmellethu. Par sahli runajoht jafaka, ka ta ir brangi augufi, un ka feena fchogad buhş uf pufi wairal ka pehrn gada. Traki funi ir tagad drufzin miteju-fchees; ari par sahdsibahm nedfird dauds fuhdsotees.

G. D.—l—j.

No Skultes. Gribu zeen. „Mahjas weefa“ lafitajeem kahdas finas pasneegt no Skultes. Wifu pirms japeemin Skultes augstaka meiteefchu flobla, pahr ko jaw „M. weefi“ fawâ laikâ sinohts, tapehş pahr to plaschali nerunafchu; tad ewehrosim draudses floblu.

Schi atrohdaş deefgan jaukâ weetâ; ir jaw labi paweza ehla un tadeht kreetni eetruhdejufi, bet par to nelas; eefim eefschâ un apskatifeemes winas eerikti. — Pirmâs diwi deefgan masâs istabinâs eegahjufchi mehş atrohdamees fshlotaja dshwojamâ, ehdamâ, gutamâ ka ari rakstamâ istabâ. No fchahm diwi peeminetahm istabinahm teefkam klasê, kura ir 5 afis gara, tilpat plata un ar 5 lohgeem. Schi nu ir fshlenu 1., 2. un 3. klasēs ruhme un wehl turflaht ehdamâ un gutamâ istabâ. Kad nu prafa: „Waj tad teem 50—60 behrneem schi ruhme preeksch wifahm trim waijadfibahm peeteef?“ tad ja-atbild, ka peeteef gan; jo fsholas galbi ir fchê ari ehdamee galbi, un klasēs grihda, kur fsholens fawu maifi nolizis un wirs ta isteepees, war pilnam faldi isdufetees. „Schahdu faldu dufu.“ — ka weens Skulteets man to stahstija, winfch ari no fawas fsholas laika atminotees. Kad wakara katriş fawu maifu eefschâ steepufchi, tad fajehlees tahds putektu padebefş it ka rijas peedarbâ, bet par wifu to wini nelo ne-efoht istaifjufchi, jo bijufchi eeradufchi durwis kahdu pufstundu walâ pameft.

Pehş gaisofchanas ruhleh, — ka dauds zitâs draudschu-un pagastu-fsholâs, — fchê war welti flatitees. Laime, ka schi fshola zaur zeen. mahzitaja Neuland lga puhlineem ir nefen pee galbeem tilufi; agraki fchê ari to gandrihş nelahdu nebija. — Gan waretu wehl wairal par draudses-fsholu rakstihş, bet kad mans rakstis pee weenas weetas ta par garu isnahş, tad til to wehl grihu peemineht, ka fshlotajis Gaila tehws jaw wairal ka 20 gadus fchini fsholâ ar ihstenu ufjihribu strahda, kuzam Skulteefchi ir dauds pateizibas parahdâ. — Daschi no wina audjekneem ir Walkas seminarâ eefstahjufchees, ka ari daschi par pagasta fshlotajeem ekfame-nus nolikufchi. — Schi ir leeziba, ka Gaila tehws, kurfch ari wehl ir weens no wezas-mohdes fshlotajeem, — ir ar preeku un fawus spehşus netaupidams strahdajis.

Bet un apluhfosim pagast-fsholas.

Birno pagast-fsholu, — ko mehş apmellejam — atrohdam kahdâ wejâ krohga, ko pagastis preeksch 9 gadeem par to sumu no 1800 rubl. par dšimtu eepirka. — Kad nu wehlaki israh-dijahş schi ehla par glufchi nederigu preeksch fsholu tureschanaş, tad pagast-waldifchana lihds ar weetneeku pulku ween-prahşigi noşpreeda, fcho ehlu nepirkt, bet labal par to naidu jaunu buhweht, — uf to no dšimts leelunga jaw agral fchlin-kolu 4 puhraw. leelu plazi pee basnizas. — Kas noşpreesis, tas ir ja-isbara; ta tad Skulteefchi ari lehraş pee schi plahna iswefchanaş. — Bet, kaut gan jaw rife bija usæmta, meifstaris falihgts un balku pirkschana norunata, — tatschu tapa fchis teizams nodohms uf kahdas zeenijamas perfonas negribe-fchana atmefts un Skulteefchi palika atkal pee fawa weja krohga, par kuru eefsch fcheem 9 gadeem wehl ne las preeksch kapitala masinaschanaş ne ir maksahş; til tahş nolihgts 5 pro-

zentes ka gada rentes, kuras suma par fcheem aistejeufcheem gadeem 810 rubl. istaifa.

Ohtu fsholu, kura preeksch 4 gadeem no balkeem buhweta, waretum ar preezigaku firdi apmelleht, ja ari schi par dauds nebuhtu nofnapinata. — Ir til 9 afis gara, 5 afis plata, — kur ne kahdâ wihsê winas eefschupufê newar kahrtiga ruhme preeksch 70 fsholeneem buht. Schê atrohdaş gan preeksch puifeneem, ka meitenehm fewifchlas gutamas istabas, bet ir til knapas, ka katriş behrns ar fawu maifcheli war laimş teiftees, uf grihdas weetu atrabis. G. In.

No Lehrpatas. Nefen atpakaŭ awiŭes laŭjam, ka kahds Bohlu students Niniewskis wehtrainâ laikâ laiwai apgahşchotees Mehtras-upes wilnâs fawu dshwibu pasaudejis un wehl agraki Aprila mehnefi bija behdiga fina lasama, ka 2 Wahzu studenti, Grewinskis un Helmersens, pluhdu laikâ mastam pee tilta atburotees un laiwu apgahşchoht nofshufufchi; tagad mums ar flumjahm un firdsfahpehm jafino par zeturto nelaimigo atgadijeenu fchini pufgadâ par zeturto un wişbehdigako. — Tai 1mâ Juni pulkst. 2 pehş pusdeenas nofshika neshchli-gajâ Mehtrâ muhşu tautas brahşis un teologijas students Gehlina Fridrihs no Kursemes. Birnee trihs noschelo-jamee jaunelli pasaudeja fawu dshwibu paschi nahwes breef-mâs buhdami, bet muhşu tautas brahşis Gehlinfch nodewa fawu dshwibu ka mihleŭibas upuri par zitu apschelodamees, zita m palihdsedams un zita dshwibu glahbdams. Lihds ar jauka Mai mehnefcha beigahm beidfaş ari leelfirdiga, gohdam peeminama dshwibasglahbeja, dshwibas Majs!

Luhşam lafitajus pallausitees, ko kahds lihdsbrauzejs un agu-leezineeks par fcho behdigo, firdi dšiti aisgrahboscho notikumumu stahsta. — Tai 1mâ Juni brauza tuhlin pehş pusdeenas 3 studenti un 2 gimnasti ar sehgelaiwu augfchup pa Mehtras upi wifinatees. Ap pulkstien 2 fajehlahş peepeschi leels wehrkona negaifş un sehgelê eefehrees gandrihş laiwu apgahsa. Gehlinfch lehza schigli uf laiwas ohtro malu, grihbedams lihdsfwaru radiht un wehtras waru atspeshloht, bet, ar to paschu nodohmu ari sehgele wakigaki palaiŭt, laiwa atkal peepeschi fwehrahş uf ohtu pufi, ta ka uhdens malu apflapinata. Tê weens no fcheem, kahds 15 gadus weş gimnastiş, baididamees, ka laiwa ne-apgahşchahş un winfch nepaleek apafschâ, lez upê un nepeld wis uf 4 lihds 5 afis at-tahlo upmali, bet peld laiwai pakâ, kuru wehşch tur pretim fpehşigi ween prohjam dŭen, tadeht, ka sehgele tuhlin newareja nonemt. Tahdâ wihsê sehnam nebij nelahdas zeribas isglahbtees. Gehlinfch kreetnis peldetajis buhdams, atfihst, ka tahdâ wihsê sehnam nahwe ne-ibehgama, lez tuhlin, ne weena drahnas gabala nenowiŭdamş, uhdeni, grihedams sehnu, kas par welti ar wilneem mohzahş, no nahwes breefmahm isglahbt. No laiwas bij airis gimnastiŭtam ismefts, bet ne winfch ne ari Gehlinfch ta nepamanija. Kad Gehlinfch jaw bij peldedams sehnu aifšneedfis, tad winfch til eeradufija airi, pelbeja atkal pehş ta un pasneedfa to sehnam, kas zeeti ap airi apfehrees nogrimt wairs newareja. Gehlinfch patş gribeja peldoht upmali fafneegt. Bet wehtra bij wehl jo leelaka fajehluŭehş, winfch tika fmagajâs drahnâs no wehja un wilneem fchurpu turpu fwardihts un bij ari pahrflatijees un ufahzis uf ohtu tahlako upmali peldeht. No laiwas, kas no wehja tika ar weenu tahlafi dšhta, newareja nelahdu palihdsibu pasneegt, jo pehş laba brihşcha til bij eefbehjams mastu un sehgele nonemt un tad wairs newareja pret wehtru un wilneem nefa

eefahki, jo pee brauzejeem atradahs til wehl weens pats airis. Pa to starpu bija kahds semneeks eegadijees, bet tas isglahba tikai Gehlina platmali, to par wina galwu turedams un tad gimnastu ar airi peldoht eeraudstijis, usnehma ari to fawâ laiwâ. Ap to paschu laiku bij Gehlinfch, pilnâ balsi pehz palihga par welti faukdamis un ar wifseem wihra fpehkeem pret nahwes breefmahm zihnidamees, fawu garu islaidis un wehfajâ upes dibenâ uf muhschigu dufu nogulees ar jaulo faldo apfinu, ka winsch fawu dshiwibu netaupidams fawa tuwaka dshiwibu isglahbis. — Semneeks sehnu pee upmala aizehliis luhlojajs par welti pehz wina pirma dshiwibas glahbeja. — Par welti nopuhlejajs ari abu laiwu ihpafschneeki aismigufcho no flapja lapa isglahbt; til pehz wairak stundahm, kad wajadfigee rikti bij no pilsehtas aifwesti, isdewahs faweenoteem fpehkeem nelaimiga lihki atrast.

Dhtrâ wafaras fwehtku deenâ 5tâ Juni pawadija draugi un tautefchi zeribas pilno, ihsteneekeem un tautai par daudf agri atrauto jaunelli uf pehdigo dufas weetu. Uniwersitetes draudfes mahzitajs, profefors Haerschelmans, tureja garu un jaulu lihka runu, gohdam peeminedams, ka Gehlinfch is kristigas tuwaka mihlestibas leelfirdigi fawu dshiwibu usupurejis, tad usflawedams nelaika tikumus un noschelhodams, ka winsch til agri un peepeschi atrauts no faweem darbeem un puhlineem preefsch Deewa walfibas un fawas tautas...

No studentu pufes runaja Gehlina jaunibas-draugs un studiju beedris, teologijas students Kaspars Wikums, dedfigus un no firds dibena telofchus wahrdus, kas ari wifseem pee firds ghja un wifus dshiki aifgrahba.

Palikuschee tautas brahki dala pilnigi fahpigas behdas ar nelaika tuwakeem peederigajeem un ir dshiki noskumufchi, ka liktenis to tautas isglahbtoto datu, kas par fawas tautas dehleem atfihstahs til beesi un til grehti peemellejis, jo schini weenâ pufgadâ muhsu tauta zaur nahwi pasaudejufe tschetrus kreetmus deklus: Greetenu prowisoru Selgawâ, Fr. Baumani un weterinehr-ahrstu Bergu kara-laulâ un tagad studentu Gehlinu Lehrpatâ. Weegla dufa un meers wianu pihfchleem fwe-fcheenes smiltis!

No Peterburga. Tur tika Kreewu armijas pahreeschanas deena par Donawu (14tais un 15tais Juni) ar ihpafchu gohdu noswineta. Wisi Peterburgâ buhdamee wirsneeki, kas pee pahreeschanas par Donawu bija klahtbijufchi, bija tai 15. Juni uf Jarfkoje Selo pee Keisara Majestetes uf maltiti. Bils preefschâ tika notureta Deewa kalposchana, pee kuras bes augsta Keisara familijas lohjekleem ari kara-ministeris generaladjutants Mitutins, generaladjutants Dragomirows, generaladjutants Nepokoitschizki kâ ari daschi pee pahreeschanas klahtbijufchee saldati peedalijajs.

No Mafkawas. „Golojs“ fino par schahdu retu atgadijumu: 1876tâ gadâ Mafkawâ eestahjajs Balfchejewa lungs walfis buhwes nodatâ par architekta palihgu. Winsch til ko ar fawu lohni wareja zauri tikt, jo winam bija mahte, trihs mahfas un trihs brahki ja-ustura. 1876tâ gadâ pawifam winsch apmelleja Chotkowa flohsteri. Pehz weigtas Deewakalposchanas winsch ghja tai netahlu no flohstera buhdamâ masâ esarâ mafgatees un grima dibenâ (laikam bija pelbedams krampi dabujis), bes ka wina draugi buhtu fpehjuschi wianu isglahbt. Kad wianu no uhdena iswillka, tad atdshiwinafchana wairs nebija eefpehjama. Wina mahte, brahki un mahfas

nahja leelâ truhkumâ. Nelaikeis lihds ar klahdam leetahm bija atfahjis ari weenu prehmijas biketi. Scho prehmijas biketi mahte eefihlaja klahdâ bankâ un lai prehmijas bikete ne-eetu pasufchana, wini tahs wajadfigas intrefes bankai mafkaja, lai gan daschreis ar leelahm puhlehm tohs pahri rublu preefsch intrefchu mafkafchanas wareja sadabuht. Prehmijas bikete palika uf tahdu wihfi wianu ihpafchums. Schini gadâ tai 1mâ Merzi pee prehmiju islohsefchanas krita leelakais winests, 200,000 rublu uf mineto biketi un tâ tad Balfchejewa mahte ar faweem behrneem, kas leelakâ truhzibâ bija dshiwofufchi, bija uf reis palikuschi bagati.

No Beelijas (Smolenfkas gubernijâ). Preefsch ne-ilga laika kahdi semneeki Beelijas aprinkti bija meschâ ghjuschi, malku zirft un turp eedami eerada klahdâ beedre puffadegufcha wihra lihki. Uf bedres ghja tikai weenas pehdas, no ka bija redsams, ka tikai weens zilwels uf mineto beedri bija ghjis. Rihkis bija ar pelneem un wehl degofcheem schagareem applahs. Semneeki to pasinoja teefahm un ismeklejoht dabuja sinah, ka kahds nabaga muifchneeks, 25 gadus wezs, wahrdâ Schmurlo bija tas, kura lihkis beedre guleja. Schmurlo dshiwofu pee faweem radeem un bija zilwels ar meerigu un lehnu dabu. Winsch daudf lahja garigas grahmatas un winam patifahs, ko bija lassjis, to semneekeem istahstih. Daudfreis winsch no tam runaja, ka bijufchi zilweli, kas zaur to fawu grehzigu dshiwu attaisnojufchi, ka wini paschi fewi fadefsinofchees. Daschas leetas uf tam fihmejajs, ka nelaimigais toi brihdi bijis prahtâ apjuzis, kad uf tahdu breefmigu wihfi few galu padarijis.

No Charkowas teef sinohs pahf schahdu breefmu darbu: Tee wezakee W. bija pahf fawu 6 gadu wezu meitinu fadufmojuschees un lai to waretu apstrahpeht, bija to miklâ pagrabâ eeflohdsijufchi. Nelaimigais behrninifch tika ilgaku laiku no faweem breefmigeem wezakeem turehts pagrabâ fawangohs un nedabuja neds ko ehst neds ko dsert. Weidsoht to pamanija ziti zilweli, dewa behrninam ehdeenu un dshreenu un pasinoja to polizmeisteram. Uf polizmeistera pawehli tika behrninifch atswabinahts un no ahrstes pahrraudfihis. Behrnina meefas bija ar bruhzhem (wahim) un silahm weetahm applahsas, laikam wezakee to bija breefmigi fitufchi, no kam bruhzes un silahs weetas zehluschahs. Breefmigee wezakee nodohti teefu rohlâs.

Ahrfemes finas.

No Berlines. Pahf noseedsneeku Nobilingu ahrfemes awises pasneeds schahdas finas: Nobilingis meefigâ wefelibâ fahf atwefelotees, bet wina prahta fpehki wehl til wahji, ka prah-tigu un fapratigu atbildi wehl newar doht. Pehz ahrstu fpreedumeem Nobilingis tikfchoht gan wefels, bet waj wina apjukufchais prahts ari atwefelofees, pahf tam wehl jafchabahs. Wisi tee, kas kâ Nobilinga dalibneeki bija zeeti fanemti, ir tagad wakam palaisi, bes ween tee, kas bes Nobilinga lihds beedribas zitu kahda noseeguma deht bija apzeetinati. Ari Nobilinga jaunais brahliis ir atswabinahts, kas bija zeeti fanemtis.

No Rumenijas. Rumeneefchi ir noskumufchi pahf to, ka uf Berlines kongresi mas ko fpehfoht panahkt. Gefahlumâ Rumenijas waldiba bija zerejufe, ka Franzija un Italiya Rumenijas prafijumus uf Berlines kongresi pabalstifchoht, bet tagad minetahs walfis (prohti Franzija un Italiya) dewufchahs Rumenijas waldibai to padohmu, lai fawu prafijumu deht

ar Kreewju raugohi isliht. Numenijai fchis padohms nemaj ne-efohi pa prahtam. Tapat kà abrigas politikas leetâ Numenijâ neweizahs, tã ari eefchligas politikas buhſchanã fchkelſchanahs raduſchahs, ihpaſchi wezu laiku aiſſtahwetaji ſtipri fahluſchi rihtloes pret brihwprahſtigitum, wiſu neweiſchanohs politikas leetã brihwprahſtigai miniſterijai pahrmesdami. Ba datai wezu laiku aiſſtahwetajeem ari ir taiſniba, jo par ahri-gu leetu miniſteri Numenijã ir eezeltis wihrs, kas ſawã laikã peederejis pee ſozialdemokrateem.

Ro Turzijas. Bahr nemeereem, kas pee Rodopes kalneem iſzehluſchees un pahr kureem ſawã laikã jaw ihſumã ſinojam, tagad paſneeds „РѸССК. ИВВ.“ jo plaſchalaſ ſinas, kuras ihſumã ſanemtas fche uſſihmeſim.

Rodopes kalnu rihta puſe dſihwodami laudis pa leelakai datai ir Muhamedani, kas ſchini atſchirtã weetã dſihwodami nekad naw bijuſchi pilnigi padohſti Turzijas waldibai, wini dſihwoja wairal ſawwatigi. Ihpaſchi fchi ſawwatiba ſihmejahs uſ teem tur buhdameem Kirdeſchaleem, kas Ardas upes eeleijã dſihwo un kam leela patiſchana uſ karoschano. Tikai zaur dahwanahm Turzijas waldiba ſpehja Kirdeſchalus meera ſatureht. Pehz kautina pee Filipopeles Suleimana Baſchas kara-ſpehka atlikumi zaur fcho apgabalu eedami atjahja leelu pulku Baſchibosuku un Tſcherkeſchu, ari daſchi peekuſuſchi ſaldati un wirsneeki Rodopes kalnds apakal palila.

Behgdamus eenaidneelus dſenadami muhſu jahtneeki padatai zaur tureenahs apgabalu zauri gahja. Laudis toreis nelahdu naidibu pret muhſejeem ne-ſtrahdija, daſchã weetã wini tika mihtligi uſnemti. Bet drihs meeriga buhſchana paſuda, kas lihds tam bija bijuſe. Wiſu pirms palika Bulgari nemeerigi uſ Ardas upes ſeemelu puſi, kas tã fakohi apreidinati no dabutahs brihwibas un dſihiti no apreebſchanahs par wiſahm iſzeſtahm pahreſtibahm, eefahka Turku zeemus aplaupiht. Muhamedani, ar tur buhdameem Baſchibosukeem ſahka atkal atreebtees pee Bulgareem un kriſtigitum.

Kad nu meera nolihgumi tur tika ſinami, tad wiſi laudis no Chaſſiojas lihds Riſtendilas palika nemeerigi, zaur ko drihs nelahrtibas iſzehlahs. Baſchibosuku pulki, eefahkumã beſ wadiſchanoſ, eefahka laupiht un dedſinaht. Turki no eenemtahm weetahm aiſbehga uſ Achi-Tſchelebi apgabalu, kuru ſeemelu puſe dſihwo Bulgari. Scheem Bulgareem uſbruka atbehguſchees Turki, aplaupija tohs, aiſdſina winau lohpus prohjam un paſtrahdaja waras-darbus pret zilweleem. Beſ tam ziti Turku pulki iſ Filipopeles, Baſarbdſchizas un ziteem apgabaleem ſapulzejahs un ſahka ari laupiht.

Achi-Tſchelebes apgabala eedſihwotaji ir pa leelakai datai tee tã noſauktee Pomaki (Bulgari pehz dſimuma, bet peenehmufchi Turku tizibu). Schee muhſu kara-pulkeem atnahloht lihds ar kriſtigitum labprahſtigi ſawus kara-eerohtſchuſ nodeira un iſluh-dſahs Kreewu apſargafchano pret Baſchibosukeem; bet tagad wineem wajadſeja griboht negriboht Baſchibosukeem peebeedrotees. Ap to paſchu laiku ar kara-eerohtſcheem iſrihtlojuſchees pulki atnahja uſ Ardas upes kreifo puſi un tureenahs apgabala eedſihwotaji, kas pehz laupijumeem ſahroja, wineem peebeedrojahs. Uſ tahdu wiſi Rodopes kalni pildijahs ar nemeereem. Ap meera noſlehſchanoſ laiku nemeerneekum bija diwi ſapulzeſchanoſ weetas: netahku pee Kirdeſchales, no kureenahs wini iſplah-tijahs lihds Chaſſiojai, un pee Ardas upes apalſch-gala.

Bahr ſcheem nemeerneekum runajoht jaſaka: 1) maſakos puljindis atradahs tureenahs eedſihwotaji Turki, Tſcherkeſchi, iſchi-

gani, pat Bulgari un Greeki. 2) Bee laupifchanoſ Baſchibosuki ne-iſſchlihra Turkuſ no Bulgareem, wini wiſus aplaupija. 3) Baſchibosuku laupifchanoſ nebija Turkeem nelahda ſweſcha leeta. „Tã tas bijis un tã tas arweenu buhs,“ ſa-zija tureenahs eedſihwotaji, „tee Baſchibosuki neſina neſa no meera.“ 4) Bahr wadoneem runajoht jaſaka, ka winau ſtary eefahkumã nelahda ſaweenofchanoſ nebija.

Februra mehneſcha widu nemeerneeku laupifchanoſ darbi bija tahdu plaſchumu peenehmufchi, ka bija jabaidahs, ka wini Chaſſiojas pilſſehti ne-uſbruhl, tapehz tika noſtahdita weena rohſe lahjineeku pee minetahs pilſſehtas. Kad nu meers bija noſlehgtis, tad muhſeji negribeja pee kara eerohtſcheem kertees, bet raudſija nemeerneekus ar apſohlijumeem pee meera peedabuhl. Kahdu laizinu wini ari palika meerigi, bet pehz tam ar jo leelaku ſpehku nemeeri iſzehlahs. Bija ſtary nemeerneekum raduſchees wihti, kas wirus uſ dumpi ſatrazinaja, ihpaſchi kahds Turku garidsneeks to darija. Tã nu tika leelaki kara-pulki iſſuhtiti, kas nemeerneekus pee meera peeſpeestu. Winau uſdewums bija tureenahs eedſihwotajus apmeerinaht un Turkeem un Bulgareem kara eerohtſchuſ atnemt. Kad muhſu kara-pulki turp nonahja, tad Baſchibosuki atlahpahs un kalnds paſlehphahs. Daſchã weetas atrada zeemus pawifam tuſſchuſ no laudim. Kur laudis bija, weenalga waj Turki waj Bulgari, tur muhſeji tika kã meera un drohſchibas-neſeji ar leelu preeku apſweizinati.

Ar ſcha pirmo uſſahkumu wehl neepectika, nemeerus pilnigi apſpeest.

Tã rakſta augſcham mineta awiſe.

— Bahr turymakeem nemeereem uſ Rodopes kalneem runajoht wehl kahdas ſinas jaſaſneeds. Merz mehneſi no jauna nemeeri iſzehlahs. Baſchibosuki ſataiſijahs uſ uſbruffchano. Laudis bija no jauno ſatrazinati. Muhſu armijas wirsko-mandeeris laida Turzijas waldibai ſinu, lai nemeerneekus apſpeechoht. Turzijas waldiba lawejahs to dariht, tã ka no muhſu armijas puſes bij jaſahl par tam gahdaht, ka nemeerneeki teel ſawaldſinati, lai laupifchanoſ un breeſmu darbi beigtohs. Kahdi kara-pulki tika iſrihtoti un wajadſigã weetas iſſuhtiti. Bee Kaſakli zeema kahds no muhſu iſſuhtiteem puljineem tika ar ſlintas ſchahweeneem apſweizinahts, bet muhſeji, kahdas granates iſſtahwuſchi, Turkuſ peeſpeeda atlahptees. Sadurſchanoſ ari notika pee Kumurli zeema, tur muhſeji kahdeem 200 Baſchibosukeem uſbruka un Turkuſ iſ mineta zeema padſina. Ari zitã weetas tureenahs apgabala muhſeji weegli padſina. Ar ihſeem wahrdeem fakohi muhſeji zil ſpehdami raudſija nemeerneekus apſpeest, beſ ka buhtu daudſi aſinis iſleijamaſ. Beidſohi tika nemeerneeku leeta no-dohſta ihpaſchaj komiſſijai preekſch iſmelſchanoſ un tã nu iſtrahdijahs, ka Turzijas waldiba nemas naw ruhpejuſehs par nemeera apſpeefchano, kas taiſchu bija winaſ peenahlums. Kã rahdahs, tad wina wehl flepeni nemeerus paweizinajuſe. Ko ari daudſi laba war no Turzijas waldibas ſagaibihſ!

Wehl no Turzijas. Kahds Kreewu ſaldats, wahrda Mahrſinſch Kolupajewſ, kas Turku wangibã kluwis, paſtahſta ſawus peeſihwojumus kahda Kreewu awiſe („H. Bp.“), kuruſ ihſumã ſanemtas ari ſaweem laſitajeem paſneegſim. Kad winſch bija ſawangohſ, tad winſch tika noweſtis pee Suleimana Baſchas, kas winau apwaizajis pahr Kreewu kara-ſpehka leelumu. Ja winſch taiſnibu neteilſchoht, tad winau galwu nozirtifchoht. Tad winſch tizis pee ſultana noweſtis, kas winau praſijis, waj winſch griboht Turzijã palikt un Turku

tizibu peenemt. Winafch leedsees Turku tizibu peenemt. Sultans teiza, ka winafch waroht kristigu tizibu patureht, jo winam esohi ari kristigi pawalstneeki. Us sultana pawehli winafch tizis us kafirmi nowests un ihpafchâ kambari eeflohdshis. Betortâ deenâ pehz tam pee wina nonahfufchi diwi Arabeeschi un diwi Turki, kas wina fahchjufchi un apgraisijufchi. (Turki tapat ks schihdi tohp apgraisiti.) Bairal neta mehnefi winafch fagulejis flims. Pehz tam winafch gahjis us eelas pastaigatees un fatizis lahdu fecweeti, kas bijufe kreeweete un winam to padohmu dewufe, lai behgoht, un ari teifufe, ka lai winafch to isdarohht. Winafch schim padohmam paklaufijie. Pa preefschu winafch isdewigâ brihdi nobehbfis us flobsteri, kas lahbas trihs werstes no kafermes bija attahfu, tad no tureenâ tizis aifwefts pee Wahzijas fuhfna, kas wina aifuhfijis us Italiju, no tureenâ winafch aiftizis us Wibni un no Wibnes pahrnahjis dsimtenê. Wifur winafch dabujis waijadfigo ufturas- un zeta-naudu.

Wilsfehntneeks un lauzineeks.

Wilsfehntneeks: Nu, pehz ilgâs redsefchanahs warefi daudj no muhsu pagasta pastahstibr.

Lauzineeks: Ja tif wafas klaufitees, tad labprahht stahstifchu, ir daudj kas notizis un peedshwohts; gan zitur reti tif daudj noteel. So tad warefi ari ziteem pastahht, zil tahfu mehsh us vreefchu titufchi. Tu jaw pasihiti muhsu wezo ftrihwefa fungu, kurfch warbuht dimdesmit gabus fawâ amatâ bij strahdajis, atfihis tika par nederigu un jaunu eewehleja wina weetâ; bet probtams, jaunais nefanehma weza grahamatas, kamehr lahrtibâ nebija. Zaur palafstatischanu atrada grahamatas nelahrtibâ westas; ta tad daudj ir bij lihfs draudses teesai jabrauz dehl ismellefchanas, kurfch pee tam wainigs. No jauna ftrihwefa ir gaidamas labas zeribas. Ari pagasta preefschneeki tika jauni eezelti, lai wiss buhtu pehz jauna eegrohsams. Tagad uftahfjam jaunu teefas namu, nelahht no frohga; ir eewehrojama mahja, abi mahjas gali augsti gaisâ pazeldamees un widus tif weenu tahfchu.

Wilsf: Laifam tapehz, lai war isschirt no zitahm mahjahm, tahdu taifjat.

Lauz: Un ta ar wifu eet us preefschu, bet pee muhsu jauneem laudim ta ehrmiga buhschana atrohdaht, to es par flimibu fauzu. Tu fini, mums ir floblas, mums ir floblotaji un ta fahohht, kreetni wihri; tapat draudses gani strahda nepeefufufchi. Bet aifween dsird no jaunajem fahohht, kad gaismas truhfstoht; tad nu es wezs wihrs prafu: Kahda ta gaisma gan ir, kureas mums truhfht? Tad dabuju to weenigo atbilbi — „teatera un dantfchu walaru pee mums truhfht, kas zitds pagastds ir.“ Schahda atbilde rada manâ firbi nepatiffchanu, ta ka man ne maj neiht tahfat par wina gaismas eerohtfcheem prahht ne ari to wineem preti teift. Es negribu pretotees, ka pee jums Rigâ isrihfo dantfchu walarus un teaterus, jo tahdeem zilweleem, kas wifu nedeku eefch istabas noschdejuschees jeb art zitu lahdu weeglu darbu darijufchi, eet lahjas isfaiptiht danzodami, naw atfihstams par tif leelu flittumu; bet ne mehsh, kas wifu nedeku fweedrds strahdajufchi un latru walaru peefufufchi stihwahm lahjahm — bij mums tad mohzitees ar danzofchanu? tad waru lauris faziht: Kas par daudj, tas par daudj! Tapat ir ar teateri, — wadona naw, neweens teateri spehleht naw mahzijeesh, bet spehleht grih. Ka lahbas pahra weetas esmu redsejis, waru pastahstihht. Weens, to par fupleri fauz, aifsehpees ais isfcepta palaga lasa preefschâ to lugu un ta fahftee spehletaji runa palak, ka galâ tas pats ween isnahht, kad buhtu fchi luga preefschâ laftia, bet ne spehleta; ari pee mums ir diwreish probwejufchi teateri israhdbiht, pirmo reis no fkatitajeem tika tif flitti eeflatiti, ka bij jalaischahs probjam wehl lugas nebeiguscheem. Dhtru-reish ne-isdewahs labaki. Un fche wehl tas flittums laht nahht, wini fala: „Ar tufchu duhschu zilweks ir mukkis.“ Kamehr nu duhschu fiiprina, tamehr paleel par mukki, gan nu mehle mukie

fust, bet wahrda nedfird. Tapehz ar nepatiffchanu bij ja-eet mahjâs, no lam bij japahrleezinajahs, ka fatris darbs pagehr fawu meifteri.

Wils: Kas tee tahdi bij, kas tur pee jums spehle?

Lauz: Nu schahdi tahdi, no kureem diwi esohht reis bijufchi Rigas Lat. beedribâ galerijâ un tur wifu noskatijufchees un fchee dohma fewi kreetnus spehletajus esam. Kad nu esam tif tahfu titufchi, tad ari pastahstifchu wehl weenu flittumu, kas neween muhsu, bet daschds zitds pagastds ari atrohdaht. Tu jaw fini, ka nepreefch ilgeem gadeem bij tas lifums spehla, kuream mahjas kontrahht tas no lohsehm brihwe. — Ta gadijahs, ka tas wezafais dehl, kurfch sawa wezuma deht jaw brihws no lohsehm bij, preefsch teefas atteizahs no fawas mahjas un norafstija mahju un mantojumu jaunajam brohtam, lai tif nebuhtu lohfes jawelt. Un pee tam, ta dsirdu, fawstarpigs norunas naw truhjis, ka wehlakt attal paleel wezafais brahlis mahjas mantineeks. Bet waj fini, to darija tahdi jauni sehni, dabujufchi mantibu un mahju? (fche finams nerunaju no wifceem). Tuhlit pehz ihfa laika wezais dabuja dsirdeht no lutefliffcha: Ja negribi klaufiht, to fahu, tad no mahjas wari aifcet es dabufchu zitds deenestneekus (kas mani klaufis). Daschds wehl turejahs gohdaprahhtigi, kamehr nebij prezejeesh. Bet weda felfteniti mahjâ nu fahzahs ismellefchana, kurei buhs buht faimneezeht, jaunata jeb wezafa brahta; te nelas ne-atfihahs ka usmekleht noputejufcho kontrakti un islahht, kurfch mahjâ faimneeks un faimneeze. Te atrada teefbas jaunai felftenitei eestahht faimneeziabas weetâ un weza bija kas kalpoja. Wehlakt, kad dabujam brihwibu par gruntineekeem palitt, tad daschi mehsh wehlejamees, lai dohd teefibu wezafajam, to mahju mantoht, bet ihpafchneeks atbildeja, kas saudehts tas pasaudehts us muhschu. Zaur to ar noschellofchanu netil ween manam wezafam dehlam bij mahja ja-atfahj, kas ar fweedreem bij palihdsejis mastahs usaudfinahht tajds grubtds laftds, bet daudj ziteem, kurei negribeja palitt par jaunato brahtu kalpeem. Ta tad tagad ir, „jaunafais fauzahs gruntineeks un wezafais attal kalps; un to es turu par to leelalo nepateizibu. Tapehz man wehl atleef tas padohms: „Wihlejeet no firbs un nepeekufsteet labu dariht, bet ohtru par fungu fawai mantai un mantojumam nezefcet, ka pehdejais jums neparahda fwefchineeka teefbas.“

P. M. r. n.

Notifikums is fenahs Amerikas wehrgu-dshwes.

(Slates Nr. 24. Beigums.)

2.

Dhtrâ rihtâ, kad Schelbis un Schelbene peezehlahs, bija tas pirmois, to wini dabuja finahht, ka Elise aifbehgufe. Schelbene gan par to preezajahs, bet Schelbis kohti fa-ihga, jo winafch juttahs zaur to pret wehrgu kufschâ gohdâ aiflahhtis.

Driht attal Halejs atnahja, gribedams fawus wehrgus aifwest. To behgfchanu dsirdedams winafch wareni noskattahs un fahfa fawas dufmâs Schelbi lahdeht un apwainohht. Kamehr nu ari lungi eefchâ stihdejahs, tamehr atweda Sams — kahds nehgeris — diwi firgus, ar kureem Ariju un Tomu gribeja aifwest.

Haleja jaunais, dedfigais firgs stahweja jaw fcheitan nemeerigt kashnadams un sweegdams.

„Ai, zil juhs pahrgalwigi!“ teiza Sams us Haleja firga. „Es juhs drufku fiipraki peefefchu, luhl ta!“

Kahds kufplis lohts apehnoja fcho weetu, no kura mafi stuh-raini reeftinai bija nokritufchi. Sams weenu no teem panehma un tuwojahs Haleja firgam, to glahhdams un glaimodams, it ta gribedams apmeerinahht. To daridams winafch pabahsa ifmanigt mafu reeftinuu apafsch fedleem, ta ka tas mafafais us fedleem firgu tuhliit eefaittinatu un fatratotu.

„Nedf ta, tas buhs labi!“ winafch iffauzahs fchelmigi fmaididams.

Pafchulait ari Halejs atnahja un fauz: „Nu puifchi, brafchî nu, mehsh nedrihstam laweteesh!“

„Ne, neweenu drufku lungs,“ Sams atbildeja, Halejam ee-

mautku pawadu pasneegdams un lahpschusaturedams, kamehr Andris — jits nehgeris — abus ohtrus sirgus atraifja.

Taja azumirlli, tad Halejs seblös eelahpa, lehja wina sirg ar tahdu ahtrumu, ka Halejs tuhlin tapa semé nosweests. Sams gan kehra pehz pawadas, bet deefigais sirg wina nogrubda un nu spahrdidamees ailehja, tam palak dewahs abi sirgi, kuzus Andris tureja, bet us Sama slepenu pamahschanu bija ori palaidis. Nu bija leela fajulschana. Sams un Andris strehja kleegeami sirgeem palak, funi rehja un wist ziti kalpi un kalpones bfaudami un rohtas plauschkinadami dewahs atpakaf.

Sweegdami strehja sirgi aulekschus ween prohjam, pa to klaijo pahri werstes garo ganibu, un nehgeri tezeja palak, gribedami tohs fakert.

Halejs, no krichanas uszehlees, lahdeja, brehja un spahrbijahs, bet netas nelihdseja, wajjadseja lihds pat pusdeenat palawetees, kamehr sirgi tapa fakerti.

Tilai pehz pusdeenas pullsten diwds rikkhoja Halejs, no Sama un Andreja pawadihts, us Ohio upi behglei Elisai palak. Bet ari scheitan isdewahs schkelmigeem nehgereem Haleju uslaweht, wina to noweda pa gluschti zitu zetu, kas ar labu lihsumu gahja.

Tomehr ar wisahm schahdahm palaweschanahm wina tilai weenu stundu wehlafi pehz Elisai eegahja zeema.

Elise paschulait stahweja pee lohga un starijahs us ohtru puss, tad Sams wina eeraudhja; Halejs un Andris bija wehl lahbus sohtus palaka. Schai wahriga azumirlli Sams ta taifja, ka tam zepure nofrita un tadeht wiasch wareja tihscham par to eekleegtees. Elise ari tuhlt wiaus pamanija, atkappahs no lohga un wina aishahja garam us mahjas preelschpust.

Tuhstosch dohmas tagad zaur Elisai galwu strehja. No schihs itabinas gahja fahnu-durwis us upes puss. Wina fakert fawu behnu un isstrehja lauta. Wehrgu luptschis wina tad pamanija, tad wina aif upes krauja nosuda; no sirga nolehhdams un Samam un Andrim usfandams wiasch dewahs tai palak.

Schini breefmiga azumirlli Elisai kahjas semi gandrihs neaistahra — un azumirlli wina bija uhdens mala. Netahku wina palak bija jaw winas kehreji. Kahbas apdohmas tur wehl wajjadseja — eebrehhdamahs wina lehja no kraista leiija us kahda ledus gabala.

Schis bija gan breefmigs lehzeens, tilai ahprahtiba jeb issamiseschana eespehjams; Halejs, Sams un Andris to redsedami rohtas ween pazehla un eekleedsahs.

Warenais ledus gabals, us kura wina uslehja, bralscheja un kuhja, bet wina nepalika neweenu azumirlli us ta. Ar kleegechanu un pahrdrohschu issamiseschana wina lehja no weena ledus gabala us ohtru — klupdama — schuhhdama un attal uslehhdama.

Kurpes tai nomuka no lahjahm un sekas tifa no ledus fa-

plohstas, afinis apschmeja katra wina sohli, bet wina nelo neredseja, nelo nejuta un nedohmaja, kamehr wina tihri ka fapnt ohtra mala nofkuwa, tur kahds wihrs tai palihdseja us kraista uslahpt.

Ko nu wairs wajjadseja — wina bija fawu noluhku panahkuse — mahte bija fawu behnu isglabhuse!

Kau, ko mahtes mihlestiba eespehji! A . . .

Cepreelschiga sina pahr konzerti.

Winahtoscha pirmdeenä, tai Schai Jult sch. g. tils Strehlneeku dabrsä isrihtora leela konzerte no schejeenes Wahju un Kreeru dahmu fabeedribas un no beedribas pret ubagoschana Sarlanam kruftam par labu. Ka is programa redsams, tad schint konzertä dabusim itin jautus gabalus dsirdeht.

Bitetes ir jaw no zetortdeenas, to 29. Juni sahloht dabujamas Krepscha l. konditoreja pee birschas, Deubner l. gramatubohde Kauf-eela un pee Wialoschew un brahkeem Kamarin l. Kungu-eela. Massa par biteti 50 kop., behnti 25 kop. Gesahftees pullst. 7 walarä. Za mineta deena leetus gaditohs, tad tils konzerte deenu wehlafi notureta.

No fawas puses nowehlam bagatu peedalischanohs pee schihs konzertes, it ihpafchi jaw tamdeht ka enahschanas nahf muhsu kara eewainoteem brahkeem par labu.

Breelsch nelaimigeem Schkabstata,

kas til peepeschi zaur uguns-breesmahm palikuschi bes maifes un pajunta un beidsama pohsta krituschi, „Mahjas weefa“ redakzija labpraht peenem dahwanas un tahs zil ahtri eespehjams nosubtihs palihdsibas komitejai deht palihdsibas sneegschanas truhsumu zeesdameem.

Truhsums un behdas ir leelas, palihdsiba ahtri jo ahtri wajjadfiga, tapehz luhdsam katra, lai fawu palihdsibu no schi mihlestibas darba ne-atrautu.

Sjam pilnigi pahrlcezinati, ka schi luhgchana labfirbigus zilwekus ar dewigahm rohtahm atradihs.

Ernst Plates,

Mahjas weefa ihpafschneeks un redaktors.

Atbilde s.

A. B. — S. Juhju ralks atrahja par wehlu, sa ka schini numura newarejam isleetaht.

Redakzija.

Lihds 21. Juni pee Rigas atrahluschi 1520 kugi un aishajuschti 1425 kugi

Atbidedams redaktors Ernst Plates.

Sludinaschanas.

Augsgrahdigus

Superfostatus

pahrdohd un peenem apstelleschanas

Herm. Stieda,

Marstal-eela Nr. 24.

Weena jauna

m a h j a,

ar ehrebegi, kura flaidras 10 procentes un ihri pahri par 800 rub. eenes, teel ar masaf eemafschani pahrdohda. Beepastschanas pee Joh. Wessel, Abgelsalna Dinamindes-eela Nr. 12a, preti melnai rijai.

Mahjas,

kas atrodahs Rastawas un Peterburgas Abr-Riga, kas ihsti labas eenemschanas atmet, ir pahrdohdamas. Klachtalas sinas dabujamas no pullst. 11 lihds 2 pehz puse. Rihter-eela Nr. 4, netahlu no Pils-eelas pee Wold. Lang. 2

Weens sirg

droschka un kamanas ir ar wiseem peeberumeem pahrdohdami Peterb. Abr-Riga us wezo schofseju Nr. 21, aif leela pumpja.

M a h j a

ar 8 puhraw. leelu grunti Rigas tuwuma ir pahrdohdama. Klachtalas sinas Pet. Abr-Riga Nikolai-eela Nr. 37.

Walmeerä.

Zaur scho laipni sinoju, ka mana bohde no 12ta Juni sahloht atrodahs pahra nama, blatus manat lihdschiginigai bohdei un luhdsu, to man lihds schim dabuwatu ustizibu ari turpmat ustureht.

H. C. Treys.

Arunts-gabals

ar uffstelletu grunti, ir pahrdohdams us Daufstas leelzela Nr. 2, preti Schmidta fabrikam. Klachtalas sinas turpat.

To it ihpafchi weegli strahbadamu

W o o d s c h e

ka ari kombineereto

B u k e i j e

plauschanas-maschini pahrdohd

Ziegler un beedris,

Riga Kalku-eela Nr. 6.

Walsts skohlotajs,

Tas Wallas seminari ekfamenu nolijis, ir waijadisgs Wefku Waidau pagastam (Walmeeras aprinki Rubenes draufis). Kas scho weetu gribetu peenemt, lai peeteizabs ar sawahm leezibas simehm 17. Juli sch. g. pee Wefku Waidau pagasta waldbibas.

Wefku Waidau pagastinamā, 9. Juni 1878. 3
Pagasta wezalais: Fr. Burfch.

Kad schejeenes libbschinigs walsts-skohlotajs sawu weetu usfazijis, tad teel tabdi skohlotaji, kuri draufes skohlotaju-seminarija sawu ekfamenu nolikufchi un schejeenes walsts-skohlotu gribetu peenemt, usfazinati, ar sawahm peerahdichanahm libbs 1. Juli sch. g. pee schejeenes walsts waldbibas Sarnas mahja peeteiktees. 1

Seegetu walsts waldbiba, 24. Mai 1878.

Walsts wezalais: P. Opmann.

Dinaburgas Luteru draufse melle

Kapfehkas-fargu.

Kas schahdu weetu wehletohs peenemt, tam wajaga pee Luteru draufses mahzitaja Dinaburgā libbs 1. Juli schini gada peeteiktees un peerahdich atestates, kas israhda, la dahrsneela amatā gruntigs sinatajs iraid. 1

Kalejs

war tuhliit darbu dabuht pee Maschu kaleja. 1

Ohlaines muifchā

teel sablainas plawas par naudu jeb us pusfeena isdohbas. Mahtafas sinas ir dabujamas pee muifchas waldbichanas. 3

Jannas meitas,

kuras schubshchanu grid eemahzitees, war peeteiktees pee dahmu-skohdereenes D. Alseleben Behsis Semites lunga namā, blatus rahtuscham; tepat ari war fohrteli dabuht.

Ahrsemes un Kreewijas labu tihru medu leelās un masās muzinās pahrdohds ihsti lehti J. S. Wialofchew.

Grunts-gabals,

8 puhraw. leels, plawas un kartupeku seme, ihsti derigs preefch suhrmaneem jeb semfopjeem, ir sem labeeem nolihgumeem pahrdohdam. Japeeprafa Masf. Ahr-Rigā Janā eelā Nr. 22 pee W. Hakte. 3

Kweeschu miltus

ohiro sorti 3 rbl. 50 kap. par 100 mahz. jeb 70 kap. par pohdu,

smallas kweeschu kljas

1 rbl. 10 kap. par mehru jeb 6 rbl. par birlawu jeb 1 rbl. 50 kap. par 100 mahz.,

kweeschu maso labibu 1rbl. 50L. par puhru pahrdohds N. S. Borcherta miltu-magasihne.

Dhtrdeen, tanī 27tā Juni teel wehl labdas Beerinnuifchas plawas-schuhres preefch schihš wafaras seena wairatschlichanā isdohbas. Sanahschana pee meschafarga Dhsola pullsten 8nds no rihta.

Beenijameem semtureem darom laipnigi sinamu, la flawetee no Langdales fabrikas, us itktra maifsa stempeleti ar muifsu andeles wahrbu

Angtu superfosfati

„Brahli Martinsoni,“

stahw apalsch Rigas politetnikas prohwes stanzijas pahrraudschichanas, un ir dabujami tillas muifsu bohds

Peterb. Ahr-Rigā Kalku-eelā Nr. 8. pee Widsemneeka,

tā ari: Umurgā pee P. Weideman lunga, Rimbashds " E. Kauping " " " A. Kauping " " " D. Uhder "

Behsis pee G. Wolkmann lunga, Strihwer m. " J. Lihdal lunga Dobeles krogā, Jaun Jelgawā " J. Heimann l. Nachum mahja, Schweles Datsids " J. Puklit lunga,

Katris pirzejs war pehz patifschanas, tad 30 puhus un wairal pehrl, bes labdas maffas eefneegt prohwi ismellefchanas stanzijai Rigas politetnikā, kura tam drukatā listē latwifsti isfkaidro, waj superfosfatam pateeki tahds faturs, tā pahrdewejs galwojis. Prohwi pahrdewejs pee pirzeja slahthufschanas ar sawu sehgele aifsehgele un nebohds pirzejam. 10

Wehrâ leekama fina

no

J. Redlich

gruntigas un wifsu wezafas

Englischu magasihnes

us to no ta nelaita J. G. Janka lunga un preefchlaita firmas walbineekeem J. G. Melker un beedra fludinaschanu rahdidams, kura tai pirmā Dezember 1876 Rigas Wahzu awifses bija lasama un rakstihš stahweja, la J. G. Janka lunga man sawu, wairal tā par 50 gada gabjumeem, ar gohdu westu un laipnigi ispiditu ihsteno Steiermarkas jeb Austruifas keifara semes isklapschu pahrdohschanu, ar wifahm winam peederigahm iskaptehnm man pahrdewis, lai es tahdu pahrdohschanu

jeb andeli us sawu rohku jeb rehkinumu tabtak wedu; tamdeht daru wifseem lauzineekeem, andelmanceem, faimneekeem un kalpeem sinamu, la mana wairuma isklapschu pahrdohschana, miruscha nelaita J. G. Janka k. namā, Rungu-eelā Nr. 16 tai wezā kantohri par isklapschu laiku no rihta libbs wakaram buhs atwehreta, bet isklapschu pahrdohschana masās dalās, tā aridfan no tahm garahm Pruhfchu labibas, ihfahm stiprahm atwasu- jeb zimu-iskaptehnm un Strahlsantes akminoinceem un binstein-akmina bruzeklischeem jeb strihkeem, kuri tai leelā Maslawas israhdbichanā 1863, Rigas semfopibas israhdbichanā 1871 un Wihnes (Wien) wifpafaules israhdbichanā 1873. gadā ar tahm scheit blakam redsamahm gohda-simehm kluwa gresnotas, tā aridfan ahmurini un laktinas preefch isklapschu kapinaschanas, grabwju, dahrsneeku un tihrumu schepewes, sirgu un gohmu, dihfeku un strengu kehdes, dsellsu-pinektu, wifadu amatu-rihtu un dauds zitadu prezu pahrdohschana paleek tā tā libbs scho laiku manā gruntigā Englischu magasihne, Kalku-eelā G. Minus lunga namā Nr. 1.

No zensures atwehlehts. Rigā, 22. Juni 1878.

No polizejas atwehlehts.

Drikehts un dabujams pee bilfchu- un grabmatu-driketaja un burtu-lehjeja Ernst Blates, Rigā pee Pehtera bajnzas.

Werners Rihns.

(Statees Nr. 23.)

„Suhtifchu to sem wadifchanas, kahjäs un rohläs fa-
flegtu uf Berlini, un kad fchehligs kara-lungs to jaunekli
buhš redsejis, tad tam buhs gwardös buht, ir kad keisars
un pahwests tam pretim buhtu!“ Tee bija Defauera wahrdi.

Ranzows steidsahs ahtri firšta pawehli ispildihht. Pehz
stundas laika winsch jaw marscheereja 40 wihru preefschä no
wahrteem ahrä un tuwojähš fahdschaj, kur Bernera we-
zakee dšihwoja. Puffstundas gahjeenu no tureenäs winsch
apstahjähš un saldteem isteiza, kas jadara. Wini apstah-
jähš weentuligai muischai wisaplahrt rinkä weenadä tahlumä
un flehpahš zil waredami, lai preefschläikä winu nodohmu
nepamanitu. Kruhmds un grahwjds wini guleja meerigi,
lihds krehfla metahš un pirmahš swaigšnes pee debefs mir-
dseja. Par scho laiku wini muischu zeeti apluhfoja un kad
uf dohto sšhmi pee Ranzowa fapulsejähš, tad wisi wareja
leezinahht, ka par to laiku, kamehr tee atnahlfuschht, neweens
nebij muischu atstahjis jeb tai eegahjis.

„Labi,“ fazija Ranzows, „tad mehš to putnu wehl buh-
riti atradisim. Uf preefschu!“

Wini tuwojähš ahtri muischai un aprinkfoja to no wisahm
pufehm. Ranzows mehginaja wahrtus attaisht, bet tee bij
aifplehgti. Muischu stahweja klusi un meeriga; nekahds trohlf-
fnis no tahš nezehlahš, nekahda gaisma masohš lohguš ne-
apgaifmoja. Ranzows nemas newareja nozeestees, ar sohbenu
wairaf reifes šipri pret wahrteem šisdamš. Trohlfnis bij
teets, bet neweens nenonahja, tohs atwehrt.

„Hollah! Utdarat!“ winsch fauja. „Rehnina wahrdä!“
Schai faulschanai nerahdijähš neweena paklausitaja.

„Kad tee negrib klausiht, tad teem buhs just,“ tas fazija
uf saldteem, kuri to apstahja. „Ir wara waijadšiga, laudis,
uflauschat wahrtus!“

Wahrte tifa uflausiti, pa kureem saldati eefschä speedahš.

„Uflaufat!“ fauja Ranzows. „Išchetri wihri lai apfarga
iseefchanas zetu, pahrejee lai nahht man pakaf. Neweens ne-
drihtst is mahjas iscet! Kas pretim turahš, tas jafaker un
ja waijadšigs janofchauj. Un nu uf dšihwojamu ehlu!“

Schi atradahš pagalmja widü, no schühneem un stateem
eeflehgtä. Ari fche bij durwis no eefschas aifplehgtas un
peeklauwejoht neweens tahš ne-atdarija. Durwis atlausa, ta-
pat lä wahrtus. Beezpadšmit wihri tahš apfargaja. At-
wehra wehl daschäs durwis, bet neweena zilwela ne-atrada.
Mahja israhdijähš gluschti atstahhta.

„Waj wini buhs aifbehgušchi?“ fazija Ranzows dufmigi.

„Bet waj tas war buhl! Wini buhs paslehpufschees. Š-
mellejat mahju no augšchäs lihds semei! Zuhš kahpjat aug-
scham behninds, juhs atkal pagrabä! Es un išchetri wihri
ismellefim dšihwofka widü!“

Tas notila. Pehz kahda brihscha atflaneja flana preeka
faulschana is pagraba, nebij ilgi jagaida, tad saldati atweda
diwus wangineelus, weenu wezu wihru ar firmu galwu un
ohtru no bailehm trihzedamu feewu. Wihrs stahweja stingri,
flatijahš ar meerigahm azim aplahrt un israhdijähš wairaf
drohšchš ne lä bailigs. Turpretim feewa randaja un berseja
rohläs.

„Ne-efi til bailiga, feewa,“ runaja wihrs uf winas.

„Rehnina saldati ir kà laupitaju banda mums kluseem un
gohdajameem semneekem uskruituschhi.“

„Sargeet fawu mehli, wezais, jeb jums flikti klahfees“
fauza Ranzows.

„Es nebihstohš, jo man ir teefibas,“ atbildeja semneeks
Rihns. „Bet tagad es prafu, kuršch fche ir tas wadons,
kas pret manu gribešchanu ar saldteem eelaufees?“

„Jums naw to jautahht, bet tikai to atbildeht un prohti
man,“ ruhja Ranzows. „Waj juhs efat wezais Rihns, kà?“

„Tas es esmu,“ bij atbilde, „brihwš wihrs fawä brihwä
muischä! Bet kas juhs efat?“

„Buhfeet gan deefgan nomanijušchi, kad juhs nesinat,“
atbildeja Ranzows launi fmeedamees. „Tagad ihfi, — kur
ir juhsu dehls?“

„Mellejat winu,“ atbildeja wezais wihrs. „Winsch ir
deefgan garfch, kà ka war atrast, kad til proht.“

Ranzows spehra ar kahju uf grihdas, aplahrt flatiidamees.

„Zuhš, kà rahdahš, efat neklaunigs zilwela,“ winsch fazija
dufmigs. „Dohfchu jums labu padohmu! Atbildat taišnibu,
uf wisahm, jums preefschä liktahm jautafchanahm, tad mehš
ar jums labi ap-eefimees, — bet ja ne, — debefs un elle,
tad mehš ar faweem eerohtfcheem no juhsu wezem fauleem
pateefibu isdšihsim. Kur ir juhsu dehls?“

„Ko juhs no wina gribat?“ wezais Rihns drohšchi jautaja.

„Mehš winu pašu gribam,“ atbildeja Ranzows. „Winsch
ir isbehdšis zeetumneeks, laundaris, kuru mums pehz pawehles
waijaga dšihwu jeb miruschu wirskohrteli nofuhht. Tapehz
fakat, kur juhs winu efat paslehpufschhi? Pateefibu, — jeb
pee Deewa — taišatees gatawi, taudis!“

Cerohtfchi flaneja, bet Rihns palika ne-iffihjees.

„Manš dehls naw nekahds laundaris,“ winsch atbildeja.

„Winsch ir labi darišis, ka tas no fawa gruhta liktena at-
fwabinajees. Zums ir netaišniba, jo juhs meerigu mahjas
meeru trauzejat. Tapehz atstahjatees no mums, jeb es scheh-
lojohš pret tahdu waras darbu un mahjas trauzejchanu.“

Ranzows par to šipri fmejhjähš, to pa dalai ari saldati
darija.

„Wezais nerra,“ winsch atbildeja, „schehlojatees wehlaku
zil gribat, bet tagad isdohdat labprahht jeb ar waru fawu
dehlu ahrä! Kur tas ir paslehpues?“

„Mellejat winu,“ atbildeja wezais Rihns kà pa preefschu.
„No manis juhs nela ne-isdabuweet!“

„Ku tad, fchai gekibai buhs falauštai tapt,“ fazija Ran-
zows. „Nowelzeet tam fwahrkus un uflaiteet diwpadšmit
fiteenus. Kas negrib klausiht, tam buhs juš!“

Saldati taišijähš pawehli ispildihht, kad Rihna weza fee-
wa flani eekleegdamahš Ranzowam pee kahjahm krita.

„Schehlastibu!“ wina fauja. „Pehz Deewa gibefchanas
schehlastibu! Zuhš taišchu tehwa nemohzišheet, kas til fawu
behnu aifstahw!“

Ranzows meta saldteem ar azim, lai meerä paleekoht, bet
tuhtin launa fmeefchanahš uf wina gihmja bij manama.

„Gan tad, feewa,“ tas fazija, „tad fakat juhs, kur juhs
fawu dehlu efat paslehpufschhi un neweenam ne-notiks nekahds
launums. Mehš sinam, ka winsch fcheitan ir, un wisa me-
lofchana jums nelo nelihdsehs, bet til juhsu buhšchanu flit-
taku padarihs. Dohdat tadeht to jaunekli ar labu prahlu

mufu rohlās, jo firſtam ar wīnu ir wehl labš prahtš. Ta-
pehž runajat pateefibu, — kur wiſſſch ir?”

Seewa ſlatijahš no bailehm pahrnemta uš ſawu wihru,
uš lo ſchis ar weenteeſigu galwas palohjiſchanu atbildeja. Tad
apilehpa ſawu gihmi rohlās un raudaja, negribedama pa-
gehreto atbildi doht.

„Schē buhš pateefi ar waru gals jadara,” ſazija kapraliſ
ar zeetu balſi. „Seenat to wezo!”

„Lai nahł man lahđš tuwumā, ſchis ſauza ne-iſſihjees un
gruhda ar negaiditu ſpehlu tuwejošs ſaldatuš atpakal, kuzi
winam wirſu ſpeedahš, kamehr taš weenam no wineem ſoh-
benu norahwa un to draudedamš pahr ſawu firmu galwu
wehjinaja. „Nedohmajat ſchē weeglu ſpehli atrafi. Saul-
ſchu eš, tuhdal man buhš puſduziš kalpu lihđſāš, waru ar
waru nowehrſt!”

„Gekiba, wezaiš!” ſazija Ranzowš. „No juhſu ſeſcheem
kalpeem tał puſſimtiš ſaldatu nebihſeeš. „Tagad uš wīnu lau-
diš. Seenat to! Ari wezo ſeewu! Wīnuš buhš tikmehr
ſpaidiht, kamehr tee pateefibu atſiſt!”

Meiſchonigš brihdiš eefahlahš. Saldati gahſahš wezam
wihram wirſu, kurſch ar ſipru balſi ſawuš kalpuš ſauza,
kuzi no ahrā ſtahwedameem ſaldateem tika aiſtureti. Seewa
trihzeja no bailehm, ſaldati brehza un bauroja no ſahpehm,
lo tee no drohſchā ſemneeka bij dabujuſchi, un Ranzowš ſlu-
binaja wīnuš no jauna pret wezo wihru. Schis, žił ſpeh-
zigi taš ſewi aiſſtahweja, buhtu gandrihš pahrſpehtš, ja jaunš
wihřš nebuhtu kautinā radeeš, kurſch azumirkli nelihđſigai
kauſchanai galu darija. Taš bij Bernerš, taš zaur ſaldateem
pee tehwa ſpeedahš, pirmohš atpakal gruhđdame.

„Schē eš eſmu, lo juhš meklejat. Eſmu gatawš ſawan-
goht likteeš un jumš lihđſi eet,” wiſſſch ſazija.

„Al, manš dehłš, manš Berner!” ſauza ſchēlodameeš
wezaki, „kapehž tu mums to eſi darijiš? Mehš labal lik-
tohš nofanteeš, neta tawu paſlehpſchanāš weetu ſinamu
dariht!”

„Laiſchat tikai, tehwiš! Efat meeriga, laba mahte!” ru-
naja Bernerš. „Eš buhtu nekaunigš bijiš, buhtu ilgaki pa-
zeetiš kā ar jumš tika darihtš. Un juhš ſaldati,” taš gree-
ſahš ar degoſchanahm azim uš teem, — jumš buhš kaunetees,
diwuš wezuš žiltwekuš tahdā wihřš mohziht. Tā dara lau-
pitaji, ne ſaldati!”

„Zeet klufu,” iſſauza Ranzowš ar zeetu balſi, lai gan
wina ſirdš no preeka gawileja, ka wina lohmiš bij iſdeweēš.
„Leekat tam jauneklām dſelš klahł un tad prohjam! Schē
mums naw wairal lo dariht!”

Pawehle tika iſpildita, tā ka maš minutēš ſtahweja Ber-
nerš beł palihga pee lahjam un rohlahm ar gruhthahm keh-
dehm apgruhthinahtš

„Dſihwojat weſeli, tehwiš! Dſihwojat weſela mahte!”
wiſſſch ſazija drohſchi; — „nepaſaudejeet zeribu. Kad ari
ſchodeen un ſchē wara no teeſibaš iſeet un brihwiš wihřš
ſawā ihpaſchā mahjā wairš naw drohſchš, tad tał wehl at-
rohđahš augſtaka pateefiba, kura tahdu darbu wiš labpraht
ne-uſſkata, bet to ſohda un ſchi ir debeſš pateefiba! Uš to
gribam mehš uſtižeteēš un muhſu zeribu tur ſekmehr!”

„Wirš ſemeš ari wehl taiſniba atrohdahš, manš dehłš,” at-
bildeja wezaiš Rihniš. „Balaidēēš, eš to mekleſchu ir lihđſ
trohna palahpeenam! Tapehž drohſchibu! Panefi pazeetigi
wiſu, kaš tew teek uſkrautiš un peemini ſawu tehwu!”

„Blahpaſchana!” ſazija Ranzowš mehđidamš. „Jumš
maš palihđſehš pee kehniņa eet! Ari eš dohmaju, ka jumš
buhš žitaš dohmaš, kad juhš ſawu dehlu ſmuķā mundeerā
garōš gwardōš redſeſeet. Kad ari ne, weena alga. Weenteeſ
ſaldatam winam buhš palikt! Tagad uš preekſchu!”

Slana ſaulſchana ſapulzinaja ſaldatuš. Wini ſtahjaha
ſtrehki un nehma Berneri widu, tā ka wiſſſch wairš newareja
atſtahſteem wezakeem rohlu pee atwadiſchanahš ſneegt. Wiſſſ-
ſirdiga mahte raudaja gauſchi un ſchukſteja dikti rohlāš ſtipri
mehtadama. Tehwiš lohda ſohbuš, par ſaldatu drohſchibu
duſmōdameēš. Wiſſſch apnehmahš nahloſchā deenā uš Hallē
eet pee Deſawāš firſta un beł bailehm no ta ſawu dehlu at-
pakal papehret. Ja taš ne-iſdohtohš, tad tał ari Berline
neſtahweja paſauleš malā, kur tad wezaiš wihřš dohmaja ze-
loht, tad waretu pee kehniņa tik un majeſtetei patš par ſa-
wu dehlu ſchēhloteēš.

Bernerš tika Hallē eewēſtiš un zeetumā eeliktš. Dhtrā
rihtā agri taš tika ohtru reiſi ſaſlehgtiš un ratōš ezejektš.
Diwi ſaldati ar peelahdetahm ſlinterhm winam blaſuš peeſeh-
dahš; treſchāiſ iſpildija kufſcheca amatu, ahri pa zeku u
Berlini braudamš, kur zeetumneekš, kā taš no jautafchanahm
ſinaht dabuja, pee kehniņa gwardu lamandāš tikſchoht no-
fuhtihłtiš un par ſaldatu apgehretš.

Nelaimigaiš jauneklīš padewahš ſawam zeetam liktenam,
jo taš pee tam newareja neko iſdariht. Wara to laił par
teeſibu maš behđaja. Newainibaš balſš paſuba nedſirdeto,
kamehr wara gawileja un breeſmahm bija wata.

III.

Dhtrā rihtā pehž ſaldatu eelaufchanahš ſemneeka muifchā,
eenahza wezš wihřš ar firmu galwu Hallē, praſidamš pehž
Deſawāš firſta dſihwołka. Winam ari to lahđš parahđijo
un drihł ſtahweja ſirmgalwiš gresnaš mahjaš preekſchā, U-
drika eelā un ſlatijahš apdohmigi uš lohgeem augſchā.

„Al ſchē!” nurdeja wiſſſch pee ſewiš. „Lai Deewš doht,
ka man iſdohtohš wina zeetu ſirdi lauſt!”

Wiſſſch gahja eelſchā, kahpa pa trepehm augſchā un at-
wehra pirmahš durwiš.

„Kaš tur ir?” ſauza lahda bahrga balſš no eelſchpuſeš.
Semneekš noehma zepuri un gahja iſtabā. Žitiš neweentē
tur ne-atradahš, kā leelš ſpehzižš lungš, lo wezaiš wihřš
zeeti uſſlatija, bet ſpehziža lunga duſmaš mitejahš, redſedamš
ſirmgalwa gohđigu iſtureſchanohš.

„Ro juhš gribat, wezaiš?” wiſſſch ſazija.

„Sawu dehlu, ſchēhligš lungš,” atbildeja ſemneekš. „Mo-
nu dehlu, kaš man wakar ar waru tika atnemtiš un aiſweſtiš.”
Lo dſirdohłt firſta gihmiš aptumſchojahš.

„Aha,” wiſſſch ſazija, „juhš efat ſemneekš Rihniš iſ E. . .”

„Taš eš eſmu, bihſtamš lungš un nahlu pehž juhſu ſchē-
laſtibāš. Dohdat man ſawu dehlu atpakal! Taš ir manš
weenigaiš! Mahtēš ſirdš luhłt par ſawu weeniga laba dehlo
likteni! To eš eerandſiju par ſawu atſpaidu mahjaš buh-
ſchanā! Juhš paſchi redſat, ka eſmu wezš wihřš un mani
gabi ir ſkaiłiti. Negruhſchat mani ar behđahm un ſirdſchē-
ſteem kapā!”

Firſta zeeta ſirdš tika no ſchēem wahrdeem ſtipri aiſgrahb-
ta, tā ka taš wezo newareja aſi atraidihłt.

„Om! Weenigais dehl!“ winsch tschuffsteja. „Tas ir gan par daubf, weenigo pasaudeht!“

Winsch zihnijahs daschas minutes pats ar fewi, azumirkli israhbidamees wezaja luhgschanu pallaufohf. Bet flaisfa jawnetta flaisfo augumu eedohmajees, tas palika tapat, ka pa preefschu.

„Ir pa wehlu, wezais,“ winsch fazija, preefsch firmgalwja stahwoht palikdams. „Zuhfu dehl ir jaw zela uf Berlini. Dohdatees meerâ. Berlini wis naw is pasaules un lehnina deenastis nelahda elle. Kas sin, ka tas warbuht ir juhfu dehlam par labu, ka winsch wifaugstaku kungu tutwumâ tohp noliktis, jo lehninisch mihlo fawus saldatas, ka fawus behrnus.“

„Redufmojatees, schehligs kungs, — winam newar nekur til labi eet, ka pee faweem wezakeem, kuru weenigs preeks un stute winsch ir,“ atbildeja wezais Rihns. „Tadeht dohdeet manu dehlu atpakal!“

Firts palika atkal nemeerigs, lahju pee semes fidsams.

„Es faku, ir pa wehlu,“ winsch fazija nemeerigs, „tas jaw ir prohjam.“

„Es winu panahfschu, schehligs kungs,“ atbildeja tehws, — „rakstat tilai pawehli, lai wakam laisch un es nedohfchohs meerâ, kamehr to dabufchu.“

„Pa wehlu!“ atteiza firts. „Man pahr winu wais naw nelahda wara, kamehr to no fawahm rohlahm isdewu. Tagad til war majestete, lehninisch, jums to atdoht!“

„Tad eefchu pee lehnina,“ fazija firmgalwis. „Nelahds zefsch man nehuhs par tahfu un nelahdas geuhlibas par leelahm! Dshwojat weseli un lai Deews jums peedohd to geuhnumu, to juhs diwahm wezaku firdim efat darijufchi!“

Firsa dufnigas azis swebroja, bet wezo firmgalwi ufflatoht, wina dufmas mitejahs.

„Tas ir labi, winsch fazija. „Zuhs efat ehnmigs wihrs un nesinat fawa dehla buhjschanu. Efmu to labu ar winu nodohmajis. Tas jums nelo nelihdsehs uf Berlini eet. Paleelat labaki klusi un meerigi mahja un gaidat pufgadu! Tad juhfu dehl juhs warbuht uf labalahm dohmahm wedihs. Tad winsch gan buhs atfinis, kas par laimi un gohdu ir, lehnina fwahrkus nest, kuru tas ar semneeku fwahrkeem nelad negribehs pahrmihf. Tapehz paklausat manam padohmam un paleelat mahja.“

„Eefchu pee lehnina!“ atbildeja Rihns.

„Nu tad, manis dehl pee wella, wezais nerra!“ fauza firts un greefa semneelam muguru.

Wezais Rihns tureja to par atwadifchanohs un aisgahja prohjam.

Atkal winsch stahweja uf eelas un fkatijahs behdigis firsa lohgos augfcha.

„Ir jaw ta: wara eet pahr teefibu!“ fazija winsch pee fewis. „Bet ismehginahf taf to gribu, schehlastibu no lehnina luhgtees! Kad ir tas nelihds, nu tad lai Deews ir manam nabaga dehlam schehlig!“

Winsch gahja uf mahju, stahstija apbehdinatai mahtei, kas bij notizis un issazija pehdigi fawu nodohmu, tahli zetu uf Berlini nostagahf un lehninam pee lahjahm krist. Mahte bij ar to meerâ, jo tai tapat ta tehnam weeniga behrna liltens pee firds gahja, un tee buhtu labprahf mantu un muischu upurejufchi, ja til winsch salbats nebuhtu.

Tas gan tew, mihlo lasitaj, fawadi islitkees, bet tew tilai

buhf to apdohmahf, ka zitad ir tagadejds laifds salbara mundeerinu nest, nefa wezds laifds flinti plezds. Tagad katris gohdigs mahtes dehl labprahf eestahjahs frohna deenasta un gahda par tehwijahs lablahfchanohs; bet foreis armija pastahweja wairaf no palaidneem, kuru zitur nebij derigi, ka preefsch noschahfchanas karâ. Neweens gohdajams semes behrns pehz tam ne-ilgojahs, raibo mundeerinu nest un bungahm palaf eet un tilai pasubufchi behrni, kuru uf labaku wihsf nespehja darbotees, tika salbatds likti, kur tad tee ar kaprala speeki tika mahjiti.

Schahdu buhjschanu Wenera wezaki nemas newareja eerebseht, tapehz wini paschi luhloja, lai waretu fawu dehlu atfwabinahf un ta tad Rihna tehws nahlofcha deenâ, leela aitu kaschola apgehrbees, ar diwjuhgu rateem dehlam palaf uf Berlini brauja.

Pee schihs zelofchanas, pee kuras tagad ar dselszetu trihs jeb tschetras stundas aiseetu, wajjadseja wezds labds laifds trihs jeb tschetras deenas un flitâ laika wehl wairaf. Rihna tehnam tas nebij pa geuhfu, jo tas dohmaja arweenu par fawu dehlu, ka winsch to no saldatu wehrdsibas atfwabinatu un brihnu tehwiâ atpakal pahrwestu.

Winsch brauja zaur Magdeburgu, Brandenburgu, Potsdamu un fasnedsa pehdigi ap wakaru fen gaidito zela mehri, Berlini. Tas apmetahs lahda eebraufschanas weeta, gahdaja wifu wirms par faweem firgeem, teem fitu stalli isgahdabams un labu ehdamo preefschâ zeldams. Pehz tam winsch usmelleja weefu istabu, lai waretu fawu peekufufchu un issalufufchu meefu zaur ehfchanu un dserschanu atspirdsinahf un tuwakas sinas dabuht, ka labaki waretu pee lehnina tilf. Ehdeens un dschreens fwescham weefam netruhta, jo mihliga meita tam sneedsa zepeschus un allu, — bet ar tuwakahm issinafchanahm wehl newejahs. Mas weefu atradahs istabâ, kuru klusi pa-ehduschi drihs ween aisgahja, lai jaunee weefem buhtu ruhme, kuru ari tapat drihs pasuda.

Neweens netuwajahs fweschajam weefam, neweens winu ne-usrunaja, neweens par wezo wihru nerunajahs — un schis ari netureja par wajjadfigu, fweschem zilwekem usbahstees.

Ta winsch sehdeja weentuligs, lihds pulkstens pee feenas desmito stundu pasinoja. Tad pasuda ari pehdigee weefi, katris lehra pehz zepures, ta ka mas minutes wisa ruhme bij tihra, neweens nepalika atpakal, til Rihna tehws un weefnizas fainneeks, restnigs wihrs, kurfch nu weentuligam weefam tuwojahs.

„Nu, mihlais draugs,“ usrunaja tas fweschineeku, „waj juhs negribat ari pee meera eet? Bet es redsu, ka jums kas uf firds guf, no ka juhs labprahf wakâ tilf gribetu. Runajat tilai un kad to warefchu palihdseht, tad to labprahf darijufchu.“

„Zuhs efat usminejufchi, kungs,“ atbildeja wezais Rihns. „Buhtu gan agraki isteizis, bet newareju, jo juhfu weefi bij klusi un wifem bij leelas steigfchanahs.“

„Ja, ja, tas jaw ir riktigi,“ atteiza fainneeks. „Muhju lehninisch nemihlo, ka wina birgeri ilgt schenkds un weefnizas aplahf fehds. „Wini peeder mahjai,“ faka winsch, „seewai un behrneem.“ Winsch pats ir flings mahjas tehws un gauschi taupigs kungs, tapehz tas grib, ka ari wina birgeri taupigi dshwo un fawu pelnijumu fatura.

(Turpmal wehl.)

Grādi un seedi.

Mihlestiba un draudšiba.

(Statees Nr. 24.)

Bet Stihne nebija laisliga feeweete, winas mihlestiba bija tilai lehna mihlestiba. Wina flatijahs fawai apprezefhanai meerigi preti. Tikai tahs dohmas wina aplaimoja, ka wina fawu mahjanu, kura wina dshwofchoht, labi tihru un glihtu ustureschoht, un fawu wihru, kad winsch wakaros peekufis mahja nahlfchoht, ar pateizibas un mihlestibas pilnu firdi fanemfchoht. To wina zereja un dohmaja no laulibas laimes, kura tagad gribeja eedohtees.

Bet nu wifs bija pa galam. Wina pahrnehma nepatifchana un fahpigas schelabas. Sirds winai zihnijahs daschadas juhtas; pehdigi wina fanemahs un fazija: Marin' apmeerinajees, neraudi wairs! Tu tatschu to garo zetu nebhisi lihds fchejeenai weena deena nonahkufe?"

"Weena deena gan, bet esmu ari gluschi nogurusi. Nebuhtu nelahds brihnumis, kad es mirtu; man tatschu jabihstahs, ka winsch wairs nedohma mani prezeht. Un tu, Stihne, warbuht pasaude wihru, ar kuru tu schitees buht laimiga. Bateesi, es juhtu, ka es tawas azis esmu nekreetna, nelaba feeweete."

Abas meitas aplufa. Stihne paslatijahs us pulkstenu — no norunata laika tilai pufstundas truhka.

"Marin', dohd man tahs wehstules, kad Indrikis atnahks, es winam tahs rahdischu. Wehl reis tew apfohlohs, kad Indrikis buhtu tewi atstahjis un mani apmahnijis, tad winsch nekad gredseni man pirksta nespraudis, nekad nel!"

Marina ihfi stahstija par fawu mihlestibu un winas mihlata ne-ustizibu: Indrikis esohht daudreis us tureeni nahjis un pehz winas prezejis, bijis jaw ari wifs us kashahm fataisihts. Tad kahds jaunelis, ko Marina gandrihs nepasina, esohht Indrikim ne-ustizibas dohmas eepuhtis. Indrikis tad winai to pahmetis un no tahs reisas astahjis.

"Schorih", Marina stahstija tahkal, "dabuju sinah, ka winsch ar tewi griboht prezetees. Al Stihne, mana sirds nepufst til meerigi ka tawa, man naw tawas gudribas un peemihlibas, un kad es Indriki pasaudeju, tad ari man ir jabeidfahs."

Stihne raudsija aisgrahbto draudseni apmeerinah, wina eeweda to ohtra istaba un dewa walarinas, lai atspirdsinajotees. Wina luhda, lai no schahs istabas pirms ahra nenahkocht, kamehr wina faulfchoht. Wina to wehl nobufchoja un isgahja ohtra istaba. Ne-ilgi pehz tam durwis atwehrahs un Indrikis eenahja.

"Ko tu nu dari, mihla Stihne?" waizaja Indrikis, peespeeda to pee kruhtim un nosluhpsstija. Stihne tuhli ne-atrahwahs, bet zeeta klufu, lai gan fahpes winas firdi plohstijahs.

"Al Indriki!" wina teiza pehdigi, "es tewi pateefigi mihleju, to newaru ne tew ne few leegt; bet flatees man azis un saki man, waj tu teescham nelahda eemesla nesini, ka deht es tawa feewa newaru buht?"

Wina flatijahs ar afarainahm azim us mihlato. Indrikis nolaida azis us semi, bet neteiza ne wahrda, jo winsch apfinahs par wainigu.

"Indriki," fazija Stihne, "mehs nebuhtum nelad laimigi? Tu man arweenu faziji, ka es wifur tawus sirds noslehpumus sinoht, bet no ta tu man nela nestahstifi. Ka tu gan wareji nabaga newainigu meitinu atstah, kura tewi mihle. Es gan tewi tapat mihloju ka wina un es ari tewi nelad ne-aismirfischu, bet zeenischu arweenu ka draugu, kad tu tilai Marianu prezeesi. Es scho wakar fohlijohs, ka no schis stundas efam schirti."

Indrikis gribeja atbildeht, bet nespehja.

"Nepretojees Indriki," Stihne teiza pehz brihtina, "mehs newaram nelad wairs prezetees, tas peeklahjahs; tu pats sinu, ka weena ir, kuru tu papreefschu mihleji eelam mani; wina wehl tewi mihle un ir ustiziga palikufe, es to labi sinu. Marina ir fcheitan, es wina arwedischu."

Stihne eegahja ohtra istaba un azumirli ar Marianu perohlas atkal isnahja. Marina bija wifu dsirdejufe; wina isflatijahs gan bahla, tomehr wehl deefgan smuka.

"Indriki, ko es tew esmu padarijufe, kad tu mani atstahji? Statees man azis un tizi man, ka ne-esmu nelad, pat dohmās pret tewi ne-ustiziga tikufe."

Winas wahrdi bija weentahfchi, bet firfnigi un aisgrahbdami, winas balfs mihliga un luhgdamahs, un azis tai midseja afaras. Indrikis bija fawu firdi pret wina apzeenajis, jo winsch teescham schaubijahs pah winas ustizibu un ta wina mihlestiba pamasam isdifa. Kad winsch Stihni emihleja, tad winsch raudsija Marianu pawifam aismirfi un dohmaja, ka wina tatschu esohht ne-ustiziga bijufe. Bet nu winsch wifu flaidri finaja, aplaunejees winsch nu stahwep preefsch abahm meitahm un ne-eedrohshinajahs us tahm azis pazelt.

Stihne fahkra Marinas rohku un lika to Indrika rohku, kas wehl pats ar fewi zihnijahs.

"Es juhs schodeen atkal faweenaju," Stihne teiza ar nopeetnu, meerigu balfi, "esmu apmeerinata, kad fawu peenahkumu isdaru. Juhfu kahsas buhchu bruhdes mahsa. Indriki, tawa Marina schonakt pahrgulehs pee manis. Eij nu prohjam, mani wezakee drihs pahnahks. Ar labu wakar!"

Indrikis nosluhpsstija Marianu un paslatijahs pasemohts us Stihni un tad aisgahja.

Nahkofcha wafara Indrikis ar Marianu jaw bija wihrs un feewa. Ari Stihne ilgi nesehrojahs pehz pasaudeta mihlata, bet drihs apprezehahs. Kad wina fawu dsimteni atstahja, tad Stihne peerunaja wihru, lai kahdu zeematu pehrkoht Indrika mahjas tuwuma. No ta laika abas familijas dshwoja draudsi un fatizigi.

Ar wina behrnu faweenofchanohs ta draudšiba tika wehl jo zeetala, un wezako jaunibas pahrbaudivchans bija fen aismirstas.

El — M.

D r u f z i n a.

"Dari ko daridams, bet apdohma galu;" bet kas tew naw darams, tas ari ja-abdohma.

"Mahjas naw sakis," bet paliksi par sakis: ja mahjas ne-aplohpsti, tad ar saka pastalahm buhs jasteepj prohjam.

Atbildebams redaktors Ernst Plateš.